

Acordarea venitului minim de incluziune (VMI)

Venitul minim de incluziune (VMI) reprezintă sprijinul financiar acordat de stat în scopul asigurării nivelului de trai minimal pentru familiile și persoanele singure aflate în situații de dificultate, precum și pentru prevenirea riscului sărăciei în rândul copiilor și stimularea participării acestora în sistemul de educație.

VMI este un beneficiu acordat conform prevederilor:

- Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 114/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 196/2016 privind VMI;
- H.G. nr. 1154/ 2022 privind normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune.

Acest beneficiu de asistență socială are două componente și anume:

1. SPRIJIN PENTRU INCLUZIUNE

Are drept scop prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excluziune socială și **înlocuiește ajutorul social** acordat anterior pentru asigurarea venitului minim garantat.

2. SPRIJIN PENTRU FAMILIILE CU COPII

Se acordă familiilor cu copii cu vârsta de până la 18 ani aflați în întreținere și are drept scop prevenirea sărăciei și încurajarea participării copiilor la educație, **înlocuind alocația pentru susținerea familiei**.

I. Cine beneficiază de VMI:

Beneficiază de reglementările prezentei legi:

- a) familiile și persoanele singure, cetățeni români, care au domiciliul sau reședința în România.
- b) persoanele fără adăpost, aflate în evidența serviciilor publice de asistență socială de la nivelul unităților administrativ-teritoriale în care trăiesc;
- c) familiile și persoanele singure care nu au cetățenie română, dacă se află în una dintre următoarele situații:
 - sunt cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European, ai Confederației Elvețiene sau străini, denumiți în continuare cetățeni străini, pe perioada în care au domiciliul ori, după caz, reședința în România, în condițiile legislației române;
 - sunt cetățeni străini sau apatrizi cărora li s-a acordat o formă de protecție în condițiile legii;
 - sunt apatrizi care au domiciliul sau, după caz, reședința în România, în condițiile legii.

***VMI poate fi solicitat atât de persoanele singure, cât și de familiile care îndeplinesc condițiile de eligibilitate. Instituția noastră primește solicitări de acordare a VMI numai din partea persoanelor cu domiciliul legal/ reședință sau care locuiesc efectiv pe raza municipiului Piatra-Neamț.**

VMI se acordă persoanelor singure/ familiilor care obțin un venit net lunar ajustat mai mic sau egal cu nivelele maxime stabilite prin lege, pentru cele două componente ale VMI:

a) pentru ajutorul de incluziune, până la un venit net lunar ajustat de 275 de lei inclusiv, care se ia în calcul la stabilirea veniturilor cumulate ale familiei;

- b) pentru ajutorul de incluziune**, până la un venit net lunar ajustat de 400 de lei inclusiv, care se ia în calcul la stabilirea veniturilor persoanei singure cu vârsta de cel puțin 65 de ani;
- c) pentru ajutorul pentru familia cu copii**, până la un venit net lunar ajustat de 700 de lei inclusiv.

II. Calculul cuantumului VMI

Cuantumul venitului minim de incluziune, prevăzut de prezenta lege, se stabilește în baza venitului net lunar ajustat, calculat prin aplicarea coeficienților de echivalență, corespunzători persoanei singure, respectiv dimensiunii familiei, la venitul net lunar al acesteia.

a) Stabilirea cuantumului ajutorului de incluziune:

Cuantumul ajutorului de incluziune acordat familiei/ persoanei singure reprezintă **diferența dintre cuantumul maxim prevăzut de lege**, respectiv 275 lei/lună/membru de familie sau 400 lei/lună în cazul persoanei singure cu vârsta de cel puțin 65 de ani **și cuantumul venitului net ajustat calculat conform legii**.

În ceea ce privește persoanele care nu obțin niciun venit, cuantumul maxim este de 275 lei/lună/ membru de familie, iar în cazul persoanei singure cu vârsta de cel puțin 65 de ani, cuantumul maxim este de 400 lei/lună.

b) Stabilirea cuantumului ajutorului pentru familia cu copii este stabilit în funcție de nivelul venitului net lunar ajustat și numărul de copii din familie, astfel:

- Pentru familia beneficiară de ajutor de incluziune, precum și pentru cea cu venituri nete lunare ajustate de până la 275 de lei/ lună, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este:
 - 107 lei, pentru familia cu un copil;
 - 214 lei, pentru familia cu 2 copii;
 - 321 de lei, pentru familia cu 3 copii;
 - 428 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai multi.
- Pentru familia monoparentală beneficiară de ajutor de incluziune, precum și pentru cea cu venituri nete lunare ajustate de până la 275 de lei/ lună, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este:
 - 120 de lei, pentru familia cu un copil;
 - 240 de lei, pentru familia cu 2 copii;
 - 360 de lei, pentru familia cu 3 copii;
 - 480 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai multi.
- Pentru familiile care au un venit net lunar ajustat cuprins între 276 de lei/ lună și 700 de lei inclusiv, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este:
 - 85 de lei, pentru familia cu un copil;
 - 170 de lei, pentru familia cu 2 copii;
 - 255 de lei, pentru familia cu 3 copii;
 - 340 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai multi
- Pentru familiile monoparentale care au un venit net lunar ajustat cuprins între 276 de lei/ lună și 700 de lei inclusiv, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este:
 - 110 lei, pentru familia cu un copil;
 - 215 lei, pentru familia cu 2 copii;
 - 325 de lei, pentru familia cu 3 copii;

- 430 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai multi

**Dacă din calcul rezultă o sumă mai mică de 50 de lei, atunci se acordă 50 de lei.*

Pentru calculul venitului net lunar ajustat se iau în considerare toate sumele primite/ realizate de persoana singură, respectiv de fiecare membru al familiei în luna anterioară solicitării VMI, cu EXCEPȚIA următoarelor venituri:

- a) sumele de prestații sociale pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap;
- b) alocația de stat pentru copii;
- c) sumele acordate ca burse sau alte forme de sprijin financiar destinate exclusiv pentru susținerea educației preșcolare, elevilor și studenților, prin programe ale Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, altor instituții publice și private, inclusiv organizații neguvernamentale;
- d) sumele primite din activitatea desfășurată ca zilier, precum și cele obținute în calitate de prestator casnic;
- e) sumele primite de persoanele apte de muncă din familie ca urmare a participării la programe de formare profesională organizate în condițiile legii, dacă acestea nu au titlu de venituri salariale;
- f) sumele primite ocazional din partea unor persoane fizice ori juridice, precum și sumele cu titlu de ajutor de urgență primite de la bugetul de stat sau local;
- g) stimulentele educaționale privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate sub formă de tichet social pentru stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor proveniți din familii defavorizate;
- h) sumele ocazionale acordate de la bugetul de stat sau bugetele locale cu caracter de despăgubiri ori sprijin financiar pentru situații excepționale;
- i) ajutorul pentru încălzirea locuinței și suplimentul pentru energie;
- j) indemnizația lunară de hrană privind măsurile de prevenire a răspândirii maladiei sida în România și de protecție a persoanelor infectate cu hiv sau bolnave de sida și indemnizația lunară de hrană privind măsurile de control al tuberculozei;
- k) sumele primite cu titlu de sprijin, asigurate din bugetul de stat sau fonduri nerambursabile, acordate în baza legii sau în baza programelor operaționale aprobate.

III. Documentele documente sunt necesare pentru a solicita VMI pot varia în funcție de situație. În general, solicitanții de VMI vor avea nevoie de următoarele documente:

- formularul standard de cerere vmi, care conține date privind solicitantul și date privind componența familiei;
- declarație pe propria răspundere;
- actul de identitate al solicitantului și al membrilor familiei;
- adeverințe de venit pentru toate sursele de venit ale familiei;
- certificat de naștere pentru fiecare copil;
- certificatul de deces pentru oricare membru decedat al familiei;

- dovada școlarizării pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 3 și 16 ani;
- angajamentul de plată (pentru situațiile în care se pot constata drepturi acordate necuvenit);
- alte documente specifice situației beneficiarului.

IV. Procedura de acordare a venitului minim de incluziune

Venitul minim de incluziune se acordă în baza unei cereri formulate de solicitant. Vor fi acceptate spre analiză și soluționare doar cererile depuse de persoane cu domiciliul legal/reședință sau care locuiesc efectiv pe raza municipiului Piatra-Neamț.

După depunerea cererii însoțite de documentele necesare, dosarul solicitantului va fi preluat și analizat de către specialiștii Serviciului de Asistență Socială, din cadrul Direcției de Asistență Socială a municipiului Piatra-Neamț. În urma analizei, dosarul va fi înaintat primarului pentru emiterea dispoziției de acordare sau respingere, conform fiecărui caz în parte. Solicitantului de VMI îi va fi comunicată dispoziția primarului privind aprobarea sau respingerea acordării dreptului.

V. Precizări suplimentare:

Stabilirea dreptului la venit minim de incluziune se realizează ținându-se seama de bunurile familiei sau, după caz, ale persoanei singure, cuprinse în Lista bunurilor ce conduc la excluderea acordării venitului minim de incluziune. Lista poate fi consultată mai jos.

În situația în care unul sau mai multe bunuri cuprinse în lista menționată aflate în proprietatea persoanei singure/ familiei beneficiare de venit minim de incluziune, este dat/ sunt date în închiriere/ arendă/ concesiune, acest bun/ aceste bunuri va fi luat/ vor fi luate în calcul pentru persoana/ familia care îl are/ le are în închiriere/ arendă/ concesiune, iar pentru proprietarul de drept se va lua în calcul valoarea obținută în urma cedării dreptului de folosință a bunului/ bunurilor.

În cazul familiei care locuiește și gospodărește împreună cu alte familii ori persoane singure și contribuie împreună la achiziționarea sau realizarea unor bunuri și a unor venituri din valorificarea acestora ori la consumul acestora, la stabilirea veniturilor familiei se iau în considerare atât veniturile nete lunare proprii, cât și partea ce îi revine de drept din veniturile lunare nete, realizate în comun de persoanele din gospodărie.

Obligațiile titularului:

Titularul venitului minim de incluziune are obligația să comunice primăriei în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința, orice modificare cu privire la domiciliu, venituri și numărul membrilor familiei, în termen de maximum 15 zile de la data la care a intervenit modificarea.

Persoanele singure și familiile beneficiare de venit minim de incluziune au obligația să depună la primărie, din 6 în 6 luni, declarația pe propria răspundere.

Persoanele apte de muncă care nu obțin venituri în baza unui contract individual de muncă, raport de serviciu sau altă formă legală de angajare și nici din activități independente sau activități agricole, așa cum sunt acestea definite de Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, au obligația să se prezinte, ori de câte ori sunt solicitate de agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă în a cărei evidență sunt înregistrate ca persoane în căutarea unui loc de muncă, în vederea încadrării în muncă sau a participării la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională.

Verificarea condițiilor privind menținerea statutului de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, faptul că nu au refuzat un loc de muncă oferit ori participarea la serviciile pentru

stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională, se realizează de către agenția teritorială prin SNIAS sau, după caz, pe bază de liste de beneficiari.

În cazul persoanelor singure și familiilor beneficiare ale venitului minim de incluziune care constă exclusiv în ajutor pentru familia cu copii, obligația de mai sus nu se aplică.

În cazul familiilor beneficiare de venit minim de incluziune care include componenta de ajutor de incluziune, una dintre persoanele majore apte de muncă din familia respectivă are obligația de a presta lunar, la solicitarea primarului, activități sau lucrări de interes local, cu respectarea duratei normale a timpului de muncă și a normelor de securitate și sănătate în muncă.

Fac excepție familiile pentru care suma aferentă ajutorului de incluziune este de până la 50 de lei. Pentru acestea, orele de muncă se stabilesc trimestrial și se efectuează în oricare dintre lunile trimestrului.

VI. Alte beneficii acordate solicitanților de VMI

Pentru promovarea unei vieți active și a participării pe piața muncii, beneficiarii de venit minim de incluziune au dreptul la stimulente, după cum urmează:

a) în situația în care unul sau mai mulți membri ai familiei realizează venituri în baza unui contract individual de muncă, raport de serviciu sau a altei forme legale de angajare sau membrii familiei desfășoară activități independente ori agricole, 50% din totalitatea acestora, dar nu mai mult de 500 de lei/familie, nu se iau în calcul la stabilirea veniturilor nete lunare ale familiei;

b) în situația în care persoanele apte de muncă beneficiare de ajutor de incluziune se angajează cu contract individual de muncă sau în baza unui raport de serviciu, pentru o perioadă de cel puțin 24 de luni consecutive, acordarea ajutorului de incluziune se prelungește pentru o perioadă de 6 luni, în cuantumul primit anterior angajării.